

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Каталог 3 вибіркових дисциплін

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Освітня програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 05 грудня 2025 р.

м. Івано-Франківськ –2026-2027 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Захист прав споживачів
Викладач (-і)	Стефінін Володимир Володимирович, доц., к.е.н., доц. кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380672992171
Е-mail викладача	volodymyr.stefinin@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Захист прав споживачів» спрямована на вивчення сучасної правової системи України, яка перебуває у стані реформування, зумовленого процесами розбудови демократичної, соціальної та правової держави. У такій державі право покликане забезпечувати реальний захист загально визнаних прав і свобод людини та громадянина. Особливе значення при цьому має формування ефективного правопорядку і дотримання законності у сфері захисту прав споживачів, що належить до ключових функцій держави.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є сукупність наукових знань, понять, теоретичних положень і практичних аспектів, пов'язаних із правовим регулюванням відносин у сфері споживання товарів і послуг. Зокрема, предмет охоплює правові, соціальні, економічні та інші аспекти споживчих відносин, механізми та інструменти захисту прав споживачів, відповідне законодавство, а також процедури досудового й судового вирішення споживчих спорів.</p> <p>Об'єктом навчальної дисципліни «Захист прав споживачів» є споживачі як учасники правовідносин, їхні права, свободи та законні інтереси, а також суспільні відносини, що виникають між споживачами та суб'єктами підприємницької діяльності, виробниками, виконавцями робіт і надавачами послуг.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою навчальної дисципліни «Захист прав споживачів» є формування у здобувачів вищої освіти всебічних теоретичних знань і практичних навичок у сфері захисту прав споживачів, а також розвиток здатності аналізувати та застосовувати чинне законодавство. Вивчення дисципліни спрямоване на глибоке розуміння не лише прав і обов'язків споживачів, а й правового статусу суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють виробництво, купівлю-продаж товарів, надання послуг і виконання робіт. Особлива увага приділяється усвідомленню необхідності додержання вимог законодавства, розумінню правових наслідків його порушення та формуванню правомірної поведінки учасників споживчих правовідносин.</p> <p>Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Захист прав споживачів» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • надання студентам системних знань про права та обов'язки споживачів у сфері виробництва, обігу товарів, надання послуг і виконання робіт; • розкриття основних принципів, форм і механізмів захисту прав споживачів, зокрема законодавчих норм, діяльності уповноважених органів, а також процедур досудового та судового захисту; • формування вміння аналізувати інформацію про товари та послуги з метою здійснення свідомого споживчого вибору та ефективного захисту власних прав; • виховання у студентів відповідального ставлення до процесу споживання та поваги до прав і законних інтересів інших учасників ринкових відносин. <p>Цілями навчальної дисципліни є:</p>	

- ознайомлення студентів з основними поняттями, категоріями та принципами захисту прав споживачів;
- розкриття структури, повноважень і функцій органів, що здійснюють захист прав споживачів, а також механізмів їхньої діяльності;
- формування уявлень про типові порушення прав споживачів і ефективні способи їх запобігання та вирішення;
- забезпечення практичних навичок застосування норм законодавства про захист прав споживачів у реальних правових ситуаціях;
- сприяння розвитку критичного мислення та аналітичних здібностей щодо правових, соціальних та економічних аспектів споживчої діяльності.

4. Компетентності та результати навчання

Компетентності

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері захисту прав споживачів у професійній діяльності та в процесі навчання, що передбачає застосування норм споживчого законодавства, правових теорій і практичних механізмів його реалізації в умовах комплексності та правової невизначеності.

Здатність виявляти ініціативність і відповідальність у сфері електронної торгівлі та споживчої діяльності, зокрема в частині дотримання прав споживачів, запобігання порушенням законодавства та формування правомірної поведінки суб'єктів господарювання.

Результати навчання

Після вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

- демонструвати розуміння принципів і механізмів захисту прав споживачів та відповідальність за дотримання вимог споживчого законодавства у професійній діяльності;
- застосовувати норми законодавства про захист прав споживачів для обґрунтування управлінських і господарських рішень у діяльності суб'єктів підприємництва;
- вміти аналізувати типові порушення прав споживачів, оцінювати правові ризики та пропонувати шляхи їх запобігання і врегулювання, у тому числі в кризових та конфліктних ситуаціях між споживачами і суб'єктами господарювання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин (д/з)
Лекції	16/4
практичні заняття	14/6
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	D3 Менеджмент	4	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні	самостійна робота	лекції	практичні	самостійна робота
Тема 1. Поняття та система прав споживачів Розкривається поняття споживача та його правовий статус. Аналізується система основних прав споживачів: право на безпеку товарів і	2	2	6			8

<p>послуг, належну якість, повну та достовірну інформацію, вільний вибір, захист економічних інтересів. Розглядаються гарантії реалізації цих прав та їх значення у сучасних ринкових відносинах.</p>						
<p>Тема 2. Законодавство України про захист прав споживачів Вивчаються загальні принципи правового регулювання у сфері захисту прав споживачів у Україна. Аналізується система нормативно-правових актів, що регулюють споживчі відносини, їх ієрархія та сфера застосування. Окрема увага приділяється механізмам реалізації та забезпечення дотримання законодавства.</p>	2	2	6	2		8
<p>Тема 3. Суб'єкти та органи захисту прав споживачів Розглядаються учасники споживчих правовідносин: споживачі, виробники, продавці, виконавці робіт і надавачі послуг. Аналізується система органів, уповноважених здійснювати захист прав споживачів, їхні повноваження, функції та взаємодія. Вивчається порядок подання звернень, скарг і заяв споживачів.</p>	2	2	6		2	8
<p>Тема 4. Відповідальність за порушення прав споживачів Досліджуються правові наслідки порушення прав споживачів. Розглядаються види юридичної відповідальності суб'єктів господарювання, підстави та порядок відшкодування матеріальної шкоди і</p>	2	2	6			10

моральної шкоди, застосування штрафних санкцій та інших заходів впливу.						
Тема 5. Споживчий ринок і реклама товарів та послуг Аналізується поняття споживчого ринку, його структура та основні учасники. Розглядаються сучасні тенденції розвитку споживчого ринку. Особлива увага приділяється правовому регулюванню реклами, вимогам до її змісту, обмеженням і принципам добросовісної рекламної діяльності.	2	2	6			12
Тема 6. Захист прав споживачів у сфері послуг Розглядаються особливості захисту прав споживачів у сфері побутових, комунальних, транспортних, туристичних та інших послуг. Аналізуються типові порушення прав споживачів, причини їх виникнення та правові механізми врегулювання спорів між споживачами і надавачами послуг.	2		8		2	8
Тема 7. Захист прав споживачів у сфері електронної комерції та фінансових послуг Вивчаються правові аспекти інтернет-торгівлі та електронної комерції, особливості укладення договорів на відстані. Розглядаються права споживачів у сфері фінансових послуг, зокрема кредитування, банківського обслуговування та страхування, а також способи їх захисту.	2	2	6		2	8

Тема 8. Судовий і позасудовий захист прав споживачів. Міжнародний досвід Аналізуються досудові та судові форми захисту прав споживачів, порядок розгляду споживчих спорів. Розглядаються колективні звернення та групові позови. Вивчається міжнародний досвід захисту прав споживачів і можливості його використання в національній практиці.	2	2	6	2		8
Індивідуальне завдання			10			10
Усього годин	16	14	60	4	6	80

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 бальна – шляхом накопичення балів (100 балів протягом семестру - залік)</p> <p>Поточний контроль 0-80 балів; Самостійна робота 0-10 балів; Індивідуальне завдання 0-10 балів; Залік 50-100 балів.</p> <p>Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="3">Шкала оцінювання для заліку</th> </tr> <tr> <th>університетська</th> <th>національна</th> <th>шкала ECTS (ECTS)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td rowspan="5">зараховано</td> <td>A</td> </tr> <tr> <td>80-89</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>70-79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60-69</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50-59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26-49</td> <td rowspan="2">не зараховано</td> <td>FX</td> </tr> <tr> <td>1-25</td> <td>F</td> </tr> </tbody> </table>	Шкала оцінювання для заліку			університетська	національна	шкала ECTS (ECTS)	90 – 100	зараховано	A	80-89	B	70-79	C	60-69	D	50-59	E	26-49	не зараховано	FX	1-25	F
Шкала оцінювання для заліку																							
університетська	національна	шкала ECTS (ECTS)																					
90 – 100	зараховано	A																					
80-89		B																					
70-79		C																					
60-69		D																					
50-59		E																					
26-49	не зараховано	FX																					
1-25		F																					
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання – (ІЗ) на такі теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аналіз судової практики у сфері захисту прав споживачів із застосуванням положень Закон України «Про захист прав споживачів». Підготовка проекту письмової претензії (скарги) споживача щодо порушення його прав. Порівняльний аналіз законодавства України та ЄС у сфері захисту прав споживачів (зокрема з урахуванням Directive 2011/83/EU). Дослідження діяльності Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів у сфері забезпечення прав споживачів. 																						

	<p>Правовий аналіз умов договору приєднання на предмет виявлення несправедливих умов для споживача. Вибір теми проходить на другому практичному занятті за бажанням студента.</p> <p>Індивідуальні завдання (ІЗ) виконується у вигляді презентації до 8 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (можна використати метод роботи в малих групах), координатор староста,</p> <p>Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту). Максимальна оцінка за ІЗ становить 100 балів. Середній бал за індивідуальне завдання переводиться у 10 бальну шкалу.</p>										
<p>Практичні заняття</p>	<p>На практичних заняттях проводиться усне опитування, розв'язуються практичні ситуації, кейси, приймається участь у дискусіях та здійснюється тестування по окремих темах.</p> <p style="text-align: center;">КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ</p> <table border="1" data-bbox="363 779 1445 1554"> <thead> <tr> <th data-bbox="363 779 587 815">Оцінка</th> <th data-bbox="587 779 1445 815">Умови отримання оцінки</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="363 815 587 1039">90 – 100</td> <td data-bbox="587 815 1445 1039">студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами</td> </tr> <tr> <td data-bbox="363 1039 587 1263">80 – 70</td> <td data-bbox="587 1039 1445 1263">студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках</td> </tr> <tr> <td data-bbox="363 1263 587 1487">60-50</td> <td data-bbox="587 1263 1445 1487">студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки</td> </tr> <tr> <td data-bbox="363 1487 587 1554">49-1</td> <td data-bbox="587 1487 1445 1554">студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами</td> </tr> </tbody> </table>	Оцінка	Умови отримання оцінки	90 – 100	студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами	80 – 70	студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках	60-50	студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки	49-1	студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами
Оцінка	Умови отримання оцінки										
90 – 100	студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами										
80 – 70	студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках										
60-50	студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки										
49-1	студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами										
<p>Самостійна робота</p>	<p>Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,1. Максимальна оцінка за тестування становить 10 балів.</p>										
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі (ЗМ): ЗМ 1. Поточний контроль (1-80 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-10 балів). ЗМ 3. Індивідуальне завдання (1-10 балів). Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом</p>										

	<p>додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковою формою контролю є залік, який виставляється як сума балів за модулями.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>В умовах карантину чи військового стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.</p> <p>Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:</p> <p>один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p>Письмові роботи. Виконання індивідуального завдання оформляють у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.</p> <p>Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті, враховуючи Положення про запобігання академічному плагіату (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf) ПОЛОЖЕННЯ про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf).</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.</p> <p>Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf).</p> <p>Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про політику відповідального використання технологій штучного інтелекту (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2025/09/25-022025-polozhennia-pro-polityku-vidpovidalnoho-vykorystannia-tekhnologij-shi.pdf).</p> <p>Додаткові бали +10 балів за рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали, враховуючи Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (https://surl.li/wmmuhb).</p>	
<p>8. Рекомендована література</p>	

Основна

1. Сапожник Д. І. Захист прав споживачів: навч. посіб. Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2021. 219 с.
2. Тарасенко І. О. Європейська та українська практика захисту прав споживачів фінансових послуг : навч. посіб. Київ : КНУТД, 2023. 208 с. https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/23766/1/EUP_2023_NP.pdf

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/News/List>.
2. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 року № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
4. Концепція державної політики у сфері захисту прав споживачів на період до 2020 року. Схвалена розпорядженням КМУ від 29.03.2017 р. № 217-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/217-2017-%D1%80#Text>.
5. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80?lang=uk#Text>
6. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
7. Про стандартизацію: Закон України від 05.06.2014 р. № 1315-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>
8. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 року № 4004- URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>
9. Про захист прав споживачів: проект Закону України реєстраційний номер 6134 від 05.10.2021 р. (6 сесія ІХ скликання) URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72932

Наукові публікації

1. Пучковська І. Й., Біляєв О. О., Янишен, Уразова Г. О. Ефективність системи захисту прав споживачів при купівлі товарів в інтернет-магазинах. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2021. №1. Т. 28. С. 267-285.
3. Талдонова К. Г. Юридичний аналіз захисту прав споживачів у цифровій сфері. *Наукові записки. серія: право*. 2023. Вип. 14. С. 250-255. DOI: 10.36550/2522-9230-2023-14-250-255
4. Капліна Г., Мезеря О. захист прав споживачів у цифровому середовищі: від римського приватного права до європейських реалій *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. №1 (49), 2025. С. 143-152. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2025-49-1-143-152> <https://dspace.snu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b29a2a95-1232-450b-9502-e748d72867b6/content>
5. Камардіна Ю. В, Могукало Д.В. Захист прав споживачів у електронних комерційних операціях: правові засади та механізми застосування в Україні. *Вісник Маріупольського державного університету*. Вип. 27. 2024. С. 62-70. DOI: <https://doi.org/10.34079/2226-3047-2023-14-27-62-70>

Доцент кафедри підприємництва,
торгівлі та прикладної економіки

Володимир СТЕФІНІНІ